

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/335-

20.mai 2019

Troms Kraft Nett AS - 132 kV Bardufoss - Finnfjordbotn - klagebehandling

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 3. februar 2017 Troms Kraft Nett AS (TKN) konsesjon og ekspropriasjonstillatelse for en ny 132 kV kraftledning mellom Bardufoss og Finnfjordbotn. NVEs vedtak ble påklaget av 12 klageparter.

NVE har i brev av 8. september 2017 vurdert klagen og kommet til at disse ikke gir grunnlag for å omgjøre vedtaket av 3. februar 2017. NVE oversendte derfor klagen til Olje- og energidepartementet til behandling.

Olje- og energidepartementet var på klagebefaring i området 16. januar 2018.

Bakgrunn

Det er i dag to 132 kV ledninger på strekningen Bardufoss – Finnfjordbotn, hvor den eldste har en dårlig teknisk tilstand. Av hensyn til forsyningssikkerheten i området og for å legge til rette for kraftproduksjon på Kvaløya, har NVE gitt konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til bygging av en ny 132 kV ledning på strekningen. Den nye ledningen, på om lag 34 km, skal i hovedsak bygges som luftledning. NVE har på to steder gitt tillatelse til å kable ledningen. Dette gjelder for strekningen Bardufoss transformatorstasjon og frem til Andselv sentrum (6,5 km) og en om lag 350 meter lang kabel fram til Finnfjordbotn transformatorstasjon.

Klagene

Klagene omfatter tre konkrete delstrekninger. Dette er videreføringen gjennom Andselv sentrum opp til Trollaldalen, flytting av ledninger ved Nordli i Sørreisa kommune og innføringen til Finnfjordbotn transformatorstasjon.

Etter Andselv sentrum, forbi Rema-tomten og videre opp til Trollaldalen mener klagerne at en luftledning vil båndlegge viktig utviklingsareal og redusere eiendommenes verdi, både som

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Tom Wiersdalen
Karlsen
22 24 62 65

mulig utbyggingsområde og utnyttelse til andre formål. Videre etter kryssingen av Rema-tomten pekes det på at ledningen vil hindre skogdriften samt være uheldig for fuglelivet. Denne strekningen er påklaget av Målselv kommune, Rema Etablering Nord AS, Andselv Næringstomt AS, Troms Skogselskap og Terje Dahl.

Ved Nordli i Sørreisa peker klagerne på at det vil være rasjonelt å flytte ledningen fra 1969 til et trasealternativ bak bebyggelsen. Dette vil etter klagerens oppfatning redusere kollisjonsfaren for fugl og bedre samfunnsøkonomien i prosjektet. Strekningen er påklaget av Vidar Mortensen, Geir Tore Bertheussen og Svein Gulbrandsen.

Ved innføringen til Finnfjordbotn transformatorstasjon hvor det er gitt tillatelse til en 350 meter lang jordkabel, mener klager at den konsesjonsgitte løsningen vil beslaglegge viktig areal innenfor Finnfjord industripark. Klager foreslår to nye trasealternativer som vil ivareta mulighetene for en samfunnsøkonomisk utvikling av arealet. Klagerne forutsetter at den gjenstående ledningen legges til samme trase som en av de foreslåtte når en reinvestering i denne må gjennomføres. Denne strekningen er påklaget av Lenvik kommune og Svein-Tore Gundersen.

TKNs merknader til klagene

NVE har oversendt klagene til TKN for vurdering. TKN mener at det ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomt å videreføre ledningen som jordkabel etter Andselv sentrum fordi kostnadene vil være svært høye og at det med den konsesjonsgitte løsningen er rom for en god arealtilpasning. Når det gjelder flytting av ledningen fra 1969 til å gå parallelt med den nye ved Nordli i Sørreisa kommune, sier TKN at det av systemårsaker på sikt trolig bare vil gå én 132 kV ledning mellom Bardufoss og Finnfjordbotn. Ved innføringen til Finnfjordbotn transformatorstasjon mener TKN at det ikke vil være ønskelig å anlegge en kabel langs FV 86, da dette innebærer at kablet ligger på såkalte flyttevilkår. TKN mener uansett at nytten ved de foreslåtte alternativene ikke overstiger merkostnadene for TKN.

NVEs merknader

NVE skriver i klageoversendelsen at det i klagene knyttet til trasevalget i området Andselv sentrum og opp til Trollaldalen ikke fremkommer nye opplysninger i klagene som skulle tilsa en endret trase. NVE peker på at strekningen ikke har gode alternativer og at løsningen som er valgt fremstår som den beste til tross for de ulempene den innebærer. Ved Nordli i Sørreisa kommune peker NVE på at det er dårlig samfunnsøkonomi å flytte ledningen fra 1969 da det ikke er sikkert at denne vil bli fornyet. Når det gjelder innføringen til Finnfjord transformatorstasjon mener NVE at begge alternativene som foreslås av klagerne er realiserbare, men at det første av hensyn til flyttevilkår ikke er ønskelig og at det andre ikke samlet sett gir større fordeler enn ulemper.

Departementets vurdering

Departementet legger ved vurderingen av klagesaken til grunn at den nye ledningen mellom Bardufoss og Finnfjordbotn er samfunnsmessig rasjonell fordi den vil bidra til økt forsyningssikkerhet i regionen og vil kunne være nyttig for tilknytningen av vindkraftverket på

Kvaløya til nettet. Ingen klageparter har stilt spørsmål ved behovet og grunnlaget for ledningen. Departementet vil i klagebehandlingen derfor bare vurdere fordeler og ulemper ved konsesjonsgitte traseen og de alternativene klagerne anfører, og ta stilling til hvilken løsning som samlet sett er den mest samfunnsøkonomisk lønnsomme.

Det er nettselskapenes kunder som bidrar til finansieringen av utvikling og vedlikehold av distribusjonsnettet. Det er derfor viktig at beslutninger og nettinvesteringer er samfunnsmessig rasjonelle og baseres på objektive og transparente kriterier. For at en endring av en den traseen NVE har gitt konsesjon til skal være samfunnsmessig rasjonell, må alternativet etter departementets syn enten føre til lavere kostnader, redusere ulempene eller gi andre fordeler som netteier ikke kan inntektsføre.

På strekningen Andselv sentrum opp til Trollaldalen mener klagerne at den konsesjonsgitte traseen vil gi betydelige tap ved å båndlegge viktige utviklingsarealer, redusere tomteverdien, hemme skogsdriften og være negativt for fuglelivet. Departementet legger til grunn at strekningen gjennom Andselv sentrum opp til Trollaldalen er et vanskelig område for alternative trasevalg. Det vil derfor i stor grad være kabling som kan bidra til reduserte ulemper. Kabling er imidlertid svært kostbart og med de løsninger som er konsesjonsgitt av NVE mener departementet at arealbeslaget er akseptabelt og ikke betydelig større enn en løsning med kabling ville medføre. De visuelle virkningene vil være større med luftledning, men ikke større enn at disse etter departementets vurdering er akseptable. Når det gjelder ulemper for skogsdrift mener departementet at det ikke er grunnlag for å hevde at skogsdriften i dette område blir påført større ulemper enn hva som kan påregnes ved fremføring av kraftledninger gjennom skogsterrang. Departementet viser i denne sammenheng til konsesjonssøker vil erstatte skog i henhold til etablert praksis.

Ved Nordli i Sørreisa bes det om at ledningen fra 1969 flyttes slik at den går parallelt med ny ledning. Departementet viser til at avstanden mellom den ny ledningen og ledningen fra 1969 er økt slik at kollisjonsfaren for fugl er redusert. Videre vil en flytting av ledningen fra 1969 slik at den parallellføres med den nye ledningen, medføre store kostnader. Tatt i betraktning at det av systemmessige årsaker på sikt trolig bare vil gå en ledning mellom Bardufoss og Finnfjordbotn, fremstår det som dårlig samfunnsøkonomi å pålegge flytting av denne nå.

Ved innføringen til Finnfjordbotn transformatorstasjon er det ønske om å frigjøre areal inne på Finnfjord industriområde. Lenvik kommune har foreslått to alternative traseer. Det ene alternativet innebærer at nettselskapet vil måtte ta risiko i forbindelse med at traseen vil ligge på "flyttevilkår" langs veien. Nettselskapet må i dette tilfellet forholde seg til hvilke beslutninger som fattes i forbindelse med FV 86, og eventuelt måtte ta kostnadene knyttet til flytting av kablen dersom beslutninger om veien skulle tilsi det. Alternativet vil i tillegg innebære 775 meter økt kabling som vil øke kostnaden til prosjektet. Samlet sett mener departementet at dette alternativet ikke gir økt nytte.

Alternativ 2 innebærer at kabellengden økes med 230 meter. En forlenget kabelgrøft vil gi noen visuelle forbedringer, men ikke øke mulighetene til å anvende arealet i vesentlig grad.

Også over kabelgrøfter vil det, i likhet med luftledninger, være begrensninger i bruksområde for det omkringliggende arealet. Begrunnelsen for kablingen den siste strekningen inn til Finnfjord transformatorstasjon er at en luftledning vil være teknisk vanskelig å bygge. Dette vil ikke være tilfelle for de neste om lag 230 meterne. I henhold til gjeldende forvaltningsstrategi for kabling tilsier dette at det bygges luftledning. Departementet kan ikke se at de begrensede gevinstene ved kabling kan oppveie for de økte kostnadene ved kabling på dette spenningsnivået.

Traseen videre forbi gnr. 48 bnr. 163 ønskes kablet eller flyttet til motsatt side av ledningen fra 1969. Dette er begrunnet med visuelle ulemper, verdiforringelse og reduserte muligheter for utvidelse av bygningsmassen. Den nye traseen vil komme nærmere boligen på tomte og således medføre en ulempe sammenlignet med situasjonen slik den er i dag. Selve området er imidlertid preget av tekniske inngrep og en endring av traseen vil etter departementets syn innebære en begrenset ulempe. Kostnadene knyttet til kabling eller flytting av traseen til motsatt side av ledningen fra 1969 vil etter departementets syn ikke stå i rimelig forhold til gevinsten som oppnås.

Ekspropriasjon

Flere av klagepartene er også parter i ekspropriasjonssaken. Departementet legger derfor til grunn at disse partene også påklager ekspropriasjonsvedtaket. Departementet viser i den forbindelse til NVEs vurdering av grunnlaget for å gi konsesjon til ledningen og de samlede fordeler og ulemper ved den konsesjonsgitte løsningen, samt til departementets vurderinger av klagen ovenfor. Departementet mener disse avveiningene også gjør seg gjeldende i spørsmålet om ekspropriasjon. Grunnlaget for å gi ekspropriasjonstillatelse er derfor til stede, jf. oreigningslova § 2.

Konklusjon

Klagene tas ikke til følge. NVEs konsesjonsvedtak og ekspropriasjonstillatelse av 3. februar 2017 opprettholdes.

Departementets vedtak i klagesaken kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tom Wiersdalen Karlsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Andselv	c/o Rema Etablering	0605	OSLO
Næringstomt AS	Norge AS		
Geir Tore	KOLLENVEIEN 80	9310	SØRREISA
Bertheussen			
Lenvik kommune	Postboks 602	9306	FINNSNES
Målselv kommune	Kommunehuset	9321	MOEN
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091	0301	OSLO
Rema Etablering	Majorstuen		
Nord AS			
Svein-Tore	Finnfjord	9300	FINNSNES
Gundersen			
Terje Dahl			
Troms Skogselskap	Skogbrukets Hus	9326	BARDUFOSS
	Andselv		
Vidar Mortensen	SYKEHJEMSVEIEN	9310	SØRREISA
	32		
Wahl-Larsen	Fr. Nansens plass 5	0160	OSLO
Advokatfirma AS			
Wahl-Larsen			
Advokatfirma AS			